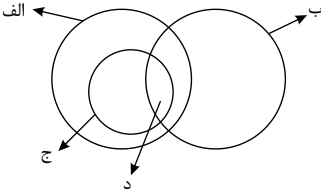

۱- کدام عبارت درباره دانش منطق درست است؟

- ① چستی ذهن را مورد بررسی قرار می‌دهد.
② قواعد آن به تدریج توسط منطق‌دانان طراحی شده است.
③ ناچار است مواد خود را از سایر دانش‌ها بگیرد.
④ چگونگی و ماهیت شناخت‌های انسان را توضیح می‌دهد.

۲- شکل زیر نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم را به درستی نشان می‌دهد؟

- ① الف: درخت؛ ب: سبزه؛ ج: میوه؛ د: سیب
② الف: میوه؛ ب: سیب؛ ج: سبزه؛ د: سیب سبز
③ الف: میوه؛ ب: شیرین؛ ج: سیب؛ د: سیب شیرین
④ الف: سیب؛ ب: شیرین؛ ج: میوه؛ د: سیب شیرین

۳- کدام عبارت بیانگر یک تمثیل است؟

- ① قابله و دسته آن هر دو فلزی هستند؛ پس هیچ‌یک نمی‌سوزند.
② ماه تولد مریم با برادرش یکی است؛ بنابراین او خلق و خوی برادرش را دارد.
③ این حیوان سم‌دار است؛ بنابراین مانند سایر سم‌داران علف‌خوار است.
④ هر کتابی که مریم خوانده داستانی است؛ پس مریم کتاب‌های داستانی می‌خواند.

۴- کدام عبارت درست است؟

- ① از وظایف دانش منطق تعریف مفاهیم مختلف است.
② ذهن برای شناختن مفاهیم مختلف ناچار است از تعریف استفاده کند.
③ سنجش رعایت قواعد تعریف از طریق دانش منطق امکان‌پذیر است.
④ استفاده از تعریف در فرهنگ لغات نمونه‌ای از کاربرد منطق در علوم است.

۵- کدام مفهوم «جزیی» است؟

- ① مسجد
② سیاره
③ نماز ظهر
④ خلیج فارس

۶- کدام نسبت بین دو کلی باید باشد تا در برخی مصادیق مشترک باشند؟

- ① تساوی
② تباین
③ عموم و خصوص مطلق
④ عموم و خصوص من‌وجه

۷- آن‌گاه که دو کلی، هیچ مصادیق مشترکی نداشته باشند و آن‌گاه که هر کلی نسبت به کلی دیگر از جهتی اعم باشد و از جهتی اخص، به ترتیب، و محقق می‌شود که از اسناد آن دو کلی به یکدیگر، به ترتیب و قضیه حاصل می‌شود.

- ① تباین - عموم و خصوص مطلق - دو - سه
② تباین - عموم و خصوص من‌وجه - دو - چهار
③ عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه - سه - چهار
④ عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه - چهار - سه

۸- میان دو مفهوم کلی «نماز، واجب» کدام یک از روابط چهارگانه موجود است؟

- ① تباین
② تساوی
③ عموم و خصوص مطلق
④ عموم و خصوص من‌وجه

۹- محمول در قضیه «هر کس وسیله‌ای با خود آورده بود» موضوع در قضیه «بی‌شک این سی مرغ آن سیمرغ بود» کدام‌اند؟

- ① آورنده وسیله با خود - بی‌شک
② وسیله‌ای با خود - این سی مرغ
③ با خود آوردن - بی‌شک این سی مرغ
④ آورنده وسیله با خود - این سی مرغ

۱۰- کدام عبارت قضیه شخصی است؟

- ① دست‌هایت را بشوی.
② از کار دست کشید.
③ انسان عصر ما تنها است.
④ سرب برای انسان مضر است.

۱۱- هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست،
① باید از موارد نادرست آن صرف‌نظر کرد.
② به این معنی است که آن محصوره عکس لازم‌الصدق ندارد.
③ عکس نقیض آن هم همین‌طور خواهد بود.
④ درستی عکس بر اساس محتوا در نظر گرفته می‌شود.

۱۲- در کدام گزینه رابطه قضیه دوم و سوم با قضیه اول، به ترتیب تضاد و عکس مستوی است؟

- ۱) همهٔ بچه‌ها بازیگوش‌اند - هیچ بچه‌ای بازیگوش نیست - بعضی بازیگوش‌ها بچه‌اند.
 ۲) هیچ یک از دانش‌آموزان غایب نبودند - همهٔ دانش‌آموزان غایب بودند - همهٔ *حاضران دانش‌آموز بودند.
 ۳) هر انسانی زیبایی را دوست دارد - هیچ انسانی زیبایی را دوست ندارد - هر دوستدار زیبایی انسان است.
 ۴) تمامی مسافران از اتوبوس پیاده شدند - همهٔ مسافران در اتوبوس ماندند - بعضی از پیاده‌شدگان از اتوبوس، از مسافران بودند.

۱۳- درباره‌ی عبارت «شکل اول قیاس باطل است؛ چون مصادره به مطلوب است»، کدام مطلب را می‌توان گفت؟

- ۱) قیاسی است که صغرای آن نادرست است. ۲) قیاس نیست؛ چون حد وسط ندارد.
 ۳) قیاسی است که کبرای آن نادرست است. ۴) قیاس نیست؛ چون صورت آن غیرمعتبر است.
 ۱۴- نتیجهٔ قیاسی عبارت است از «هوا وزن دارد». این قضیه را از کدام یک از قیاس‌های زیر به‌طور معتبر می‌توان نتیجه گرفت؟
 ۱) هوا ماده است. هر دارای وزنی ماده است. ۲) هوا دارای ماده است. هر ماده‌ای وزن دارد.
 ۳) اگر چیزی ماده باشد، وزن دارد. هوا ماده است. ۴) اگر چیزی وزن داشته باشد، ماده است. هوا ماده است.

۱۵- اگر درستی دو قضیهٔ زیر را بدانیم:

«الف مساوی ب است»، «ب مساوی ج است»، کدام عبارت را از نظر منطقی می‌توانیم دربارهٔ آن‌ها بیان کنیم؟

- ۱) دو قیاس معتبر شکل اول و چهارم با آن‌ها تشکیل می‌شود. ۲) با این دو قضیه نمی‌توان یک قیاس اقترانی معتبر تشکیل داد.
 ۳) با توجه به درستی مقدمات، صدق نتیجه نیز ضروری است. ۴) فقط قیاسی از شکل اول با نتیجهٔ «الف مساوی ج است» را تشکیل می‌دهد.

۱۶- از نظر منطقی کدام یک راه رسیدن به دانش جدید است؟

- ۱) اندیشیدن ۲) تجربه کردن ۳) مطالعه کردن ۴) پرسش کردن

۱۷- تصور ذهنی ما از امور مختلف نام دارد و نسبت‌های چهارگانه‌ی منطقی (نسب اربع) از حادث می‌شوند.

- ۱) مفهوم - تصدیق دو کلی ۲) مصداق - تصدیق دو کلی ۳) مفهوم - تصور دو کلی ۴) مصداق - تصور دو کلی

۱۸- هرگاه «تعریف» ما از یک مفهوم به گونه‌ای باشد که «فقط بعضی از مصادیق مجهول را شامل شود» و «افراد و مصادیق بی‌ارتباط را نیز دربرگیرد»، به ترتیب، و ، و در ترکیب مفاهیم و تصورات، شروع کار از مفاهیم است.

- ۱) مانع - جامع - نیست - کلی تر ۲) مانع - جامع - است - جزئی ۳) جامع - مانع - است - جزئی ۴) جامع - مانع - نیست - کلی تر

۱۹- در مورد تعریف «مصدر» به «کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند.» و «استدلال» به «قضیه‌ای که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد.» به ترتیب می‌توان گفت:

- ۱) جامع و مانع نیست - مانع نیست. ۲) مانع است و جامع نیست - بی‌ربط است.
 ۳) جامع است و مانع نیست - جامع نیست. ۴) جامع و مانع نیست - بی‌ربط است.

۲۰- کدام عبارت برای به‌کار بردن در یک قیاس مغالطی مناسب است؟

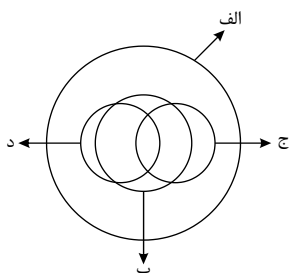
- ۱) آن‌چه که تغییر کند، ناقص است. ۲) هر معلولی جز خدا، علتی دارد.
 ۳) شیران همه در برابر تو همچو موش‌اند. ۴) هر جسمی طول، عرض و ارتفاع دارد.

۲۱- به ترتیب، محمول در قضیهٔ «کسی به مسافرت نمی‌رود» و موضوع در «تو را دانش و دین رهاوند درست» کدام است؟

- ۱) رونده به مسافرت - تو ۲) به مسافرت نمی‌رود - تو را ۳) مسافرت - دانش و دین ۴) رونده به مسافرت - دانش و دین

۲۲- شکل زیر، نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) الف: فلز؛ ب: حیوه؛ ج: جامد؛ د: مایع
 ۲) الف: جسم؛ ب: میز؛ ج: چوبی؛ د: سبز
 ۳) الف: حیوان؛ ب: انسان؛ ج: آسیایی؛ د: اروپایی
 ۴) الف: اروپایی؛ ب: مسیحی؛ ج: شاعر؛ د: نویسنده

۲۳- در کدام گزینه، رابطه قضیه دوم و سوم با قضیه اول، به ترتیب، عکس مستوی و تناقض است؟

- ① برخی از دیلمه‌ها دانشگاه نمی‌روند. - برخی از دانشگاه‌نرفته‌ها، دیلمه نیستند. - هر دیلمه‌ای به دانشگاه می‌رود.
 ② همه دانشجویان رشته معدن پسر هستند. - همه پسران، دانشجوی رشته معدن هستند. - برخی از پسران، دانشجوی رشته معدن نیستند.
 ③ هیچ یک از دانش‌آموزان، در جلسه حاضر نشدند. - هیچ یک از حاضران در جلسه دانش‌آموزان نبودند. - برخی دانش‌آموزان، در جلسه حاضر شدند.
 ④ همه شاگردان کلاس A باهوشند. - برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند. - برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند.

۲۴- عکس مستوی قضیه‌ی «بعضی حیوانات سیاه نیستند»، که یک قضیه‌ی سالبه‌ی جزئیه است، صادق است یا کاذب و عکس مستوی قضیه‌ی «هر ایرانی آسیایی است»، و عکس مستوی قضیه‌ی «هیچ مهره‌داری حشره نیست»، به ترتیب، موصوف به چه وصفی است؟

- ① صادق - سالبه‌ی جزئیه - موجهی جزئیه
 ② صادق - سالبه‌ی جزئیه - موجهی جزئیه
 ③ کاذب - موجهی جزئیه - سالبه‌ی کلیه
 ④ کاذب - سالبه‌ی جزئیه - موجهی جزئیه

۲۵- هرگاه گفته شود «هر عالمی پرهیزگار است؛ بعضی عالمان پرهیزگار نیستند.» و هرگاه گفته شود «هر فلزی هادی الکتریسیته است؛ هیچ فلزی هادی الکتریسیته نیست.» و هرگاه گفته شود: «بعضی ایرانیان مسلمانند؛ بعضی مسلمانان ایرانی‌اند.» به ترتیب کدام یک از عناوین ذیل مطرح شده است؟

- ① عکس مستوی - تضاد - تناقض
 ② تناقض - تضاد - عکس مستوی
 ③ تضاد - تناقض - عکس مستوی
 ④ تناقض - عکس مستوی - تضاد

۲۶- نتیجه قیاسی عبارت است از «خفاش پستاندار است.»؛ کدام یک از عبارات زیر می‌تواند تشکیل‌دهنده قیاسی باشد که این نتیجه از آن گرفته شده است؟

- ① اگر خفاش پرنده باشد، پستاندار نیست. خفاش پرنده نیست.
 ② اگر خفاش پرنده باشد، پستاندار باشد، پرنده نیست. خفاش پرنده نیست.
 ③ خفاش حیوان است. بعضی حیوانات پستاندار هستند.
 ④ خفاش بچه‌زا است. هر بچه‌زایی پستاندار است.

۲۷- هرگاه از قضیه‌ی «هرگاه یک کره‌ی آسمانی ستاره باشد، نورانی است.» نتیجه بگیریم که «ماه ستاره است.»، دچار چه مغالطه‌ای شده‌ایم؟

- ① مغالطه‌ی تقسیم
 ② ایهام انعکاس
 ③ رفع مقدم
 ④ وضع تالی

۲۸- هرگاه بدانیم « x مضربی از عدد ۴ است» یک قضیه صادق است، با کدام قضیه دیگر می‌توانیم یک منفصله مانع‌الجمع بسازیم؟

- ① عدد اول است.
 ② x عدد زوج است.
 ③ عدد اول نیست.
 ④ x مضربی از عدد ۴ نیست.